

„Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.“ (Mt 5,7)

V Matoušově evangeliu je horské kázání zařazeno na začátek Ježíšova veřejného života. Hora je vnímána jako symbol nové hory Sinaj, na níž Kristus, nový Mojžíš, nabízí svůj „zákon“. Předchozí kapitola pojednávala o velkých zástupech, které začaly Ježíše následovat a kterým adresoval své učení. Tuto řeč naopak Ježíš pronáší k učedníkům, k rodícímu se společenství, k těm, kteří budou později nazýváni křesťany. Představuje „nebeské království“, které je jádrem Ježíšova kázání¹ a blahoslavenství představují jeho programový manifest, poselství spásy, „souhrn celé radostné zvěsti, která je zjevením spásonosné Boží lásky“².

„Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.“

Co je to milosrdenství? Kdo jsou milosrdní? Věta je uvedena slovem „blahoslavený/í“³, které znamená šťastný, obdařený štěstím a má také význam být požehnán Bohem. V textu je mezi devíti blahoslavenstvími toto uprostřed. Blahoslavenství nemají představovat chování, které je odměňováno, ale jsou skutečnou příležitostí, jak se trochu více připodobnit Bohu. Přesněji řečeno, milosrdní jsou ti, jejichž srdce jsou naplněna láskou k Němu a k bratřím, konkrétní láskou, která se sklání k posledním, zapomenutým, chudým, k těm, kteří tuto nezištnou lásku potřebují. *Milosrdenství* je vlastně jedním z atributů Božích⁴. Ježíš

1 Srov. Mt 4,23 a 5,19-20.

2 Ch. Lubichová, Slovo života na listopad 2000, taktéž v Parole di Vita, a cura di Fabio Ciardi (Opere di Chiara Lubich 5; Città Nuova, Roma 2017), str. 633.

3 V řečtině se slovo *makarios/i* používá jak pro popis šťastného, blaženého stavu lidí, tak pro označení privilegovaného postavení bohů ve srovnání s lidmi.

4 Hebrejské *hesed* znamená nezištnou a přijímající lásku, připravenou odpouštět.

sám je milosrdenství.

„Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.“

Blahoslavenství proměňují a převracejí ty nejběžnější principy našeho myšlení. Nejsou to jen útěšná slova, ale mají moc změnit srdce, mají moc vytvářet nové lidství, činí hlásání Slova účinným. Je nezbytné zakusit blaženost milosrdenství také se sebou samým, poznat, že potřebujeme tu mimořádnou, překypující a nesmírnou lásku, kterou má Bůh ke každému z nás.

Slovo milosrdenství⁵ pochází z hebrejského *rehem*, „lůno“, a evokuje bezmezný Boží milosrdenství, jako je soucit matky se svým dítětem. Je to „láska, která neměří, je štědrá, univerzální, konkrétní. Je to láska, která vyvolá touhu opětovat ji. Jejím nejvyšším cílem je milosrdenství. (...) Ať jsme utrhli jakoukoli urážku, nespravedlnost, odpuštěme a bude nám odpuštěno. My jako první toužíme po soucitu, který je vyjádřením slitování! I když se to zdá těžké a odvážné, ptejme se tváří v tvář každému bližnímu: Jak by se k němu chovala jeho matka? Tato myšlenka nám pomůže pochopit Boží srdce a žít podle něj.“⁶

„Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.“

„Po dvou letech manželství se naše dcera a její manžel rozhodli pro rozchod. Přijali jsme ji zpět do našeho domova a ve chvílích napětí jsme se trpělivě snažili mít ji rádi, v srdci jsme měli odpuštění a pochopení, udržovali jsme s ní a jejím manželem otevřený vztah a především jsme se snažili je neodsuzovat. Po třech měsících naslouchání, diskrétní pomoci a mnoha modliteb se k sobě vrátili s novým poznáním, důvěrou a nadějí.“⁷

Být milosrdný totiž znamená víc než jen odpouštět. Znamená to mít velké srdce, těšit se na to, že všechno smažeme, že spálíme všechno, co by mohlo bránit našemu vztahu s druhými. Ježíšova výzva k milosrdenství nám nabízí způsob, jak se přiblížit původnímu záměru, abychom se mohli stát tím, k čemu jsme byli stvořeni:

5 V hebrejštině *rahamim*.

6 Ch. Lubichová, Slovo života na listopad 2000, *op. cit.*, str. 633-634.

7 Zkušenost převzata z webu www.focolare.org.

